

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1897

av Ellen Juntti (M)

Handlingsplaner mot brott mot barn

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge Skolverket, Socialstyrelsen och andra berörda myndigheter i uppgift att ta fram nationella handlingsplaner mot brott mot barn och säkerställa att dessa handlingsplaner finns på varje arbetsplats där det råder anmälningsskyldighet.

Motivering

2013 anmäldes 17 700 misshandelsbrott mot barn i åldern 0–17 år. 2013 anmäldes också

1 934 våldtäkter mot barn under 15 år. Till detta tillkommer andra sexualbrott, olaga hot m.m. Enligt Brottsförebyggande rådet (Brå) är mörkertalet stort.

Forskning visar att barn som utsatts för brott drabbas betydligt oftare av ångest, depressioner, inlärningsproblem, kriminalitet och missbruk än andra barn.

Personal vars verksamhet berör barn såsom förskolor, skolor, hälso- och sjukvården, socialtjänsten och kriminalvården är skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd. Det gäller även dem som är verksamma inom enskild verksamhet som berör barn och unga eller annan yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet inom hälso- och sjukvården eller på socialtjänstens område.

Anmälningsskyldigheten är absolut och ovillkorlig och får inte blir föremål för egna överväganden. Tyvärr är anmälningsbenägenheten låg och bedömningen är att högst hälften av misstankarna anmäls. De flesta anmälningarna kommer från polisen och skolan, men ytterst få från BVC/MVC och övrig hälso- och sjukvård. Undersökningar har visat bland annat att barnläkare trots diagnos om misshandel eller sexuella övergrepp väljer att inte anmäla.

Detta kan få katastrofala följder för ett barn och allt måste göras för att anmälningsbenägenheten ökar. Det är ytterst viktigt att personal vet hur man skall agera vid misstanke. Det har visat sig finnas stora brister i detta. Många vet helt enkelt inte hur de skall gå tillväga.

Till exempel ringer många förskolor till den misstänkta förövaren, som oftast finns i hemmet, och talar om att barnet berättat att denne blivit utsatt för brott i hemmet. Detta har inneburit att förövaren fått tid att undanröja bevis, påverka barnet och andra vittnen m.m., vilket i förlängningen inneburit att hela utredningen förstörts innan den ens har hunnit starta. Detta kan få katastrofala följder för barnet, många gånger med fortsatt misshandel eller sexuella övergrepp.

Det är mycket viktigt att det finns klara och tydliga rutiner på varje arbetsplats där anmälningskyldighet råder, helt enkelt tydliga handlingsplaner som hjälper personalen att göra rätt. Personal på många arbetsplatser känner sig osäkra på hur de skall agera; de önskar sig klara och tydliga rutiner.

För att öka anmälningsbenägenheten och skapa tydliga rutiner bör regeringen ge Skolverket, Socialstyrelsen och andra berörda myndigheter i uppgift att ta fram nationella handlingsplaner gällande brott mot barn och säkerställa att dessa handlingsplaner finns på varje arbetsplats där anmälningskyldighet råder.

Ellen Juntti (M)